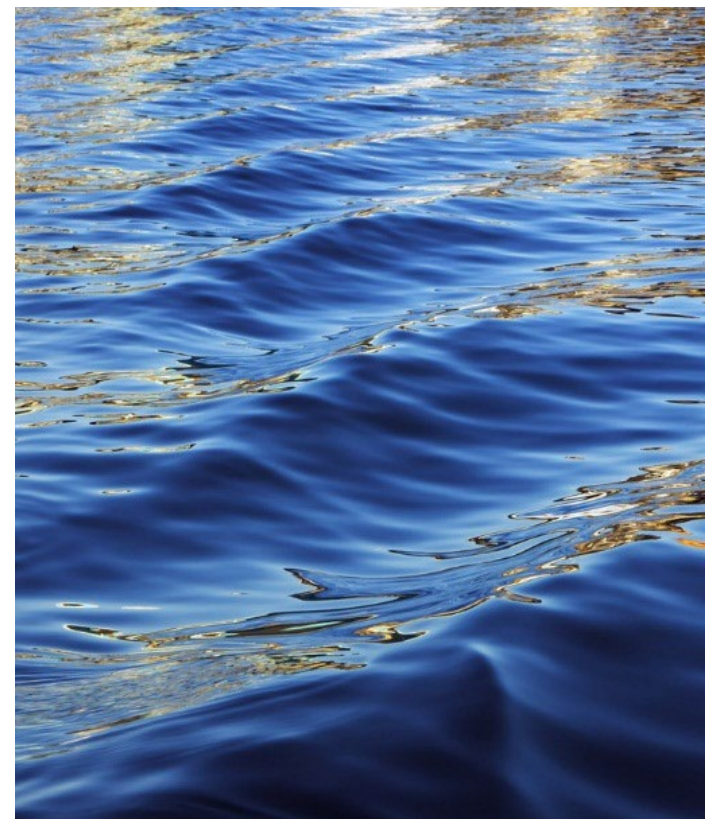

Kylät ja yhdistykset kestävän kehityksen tekijöinä

Tiina Saaresranta, 24.11.2022

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

3 näkökulmaa

- Miksi kestävä kehitys on tärkeää kylissä ja yhdistyksissä?
- Oman alueen yhdistysten pohdintaa
- Mitä voimme tehdä?

Määritelmästä

•Kestävästä kehityksestä on puhuttu jo vuosikymmeniä, silti emme välttämättä puhu tai toimi juuri näillä sanoin. Sen perimmäisen ajatuksen voi kuitenkin ajatella olevan yksinkertaisen – **että emme kiihtyvällä luonnonvarojen kulutuksella ja muilla valinnoillamme riistäisi hyvän elämän mahdollisuuksia tulevilta sukupolvilta.** Kestävä kehitys rakentuu kolmen eri painopistealueen ympärille: **ekologisen; sosiaalisen ja kulttuurisen; sekä taloudellisen**

•*”Isältä pojalle -ajattelu. Ei olla lyhytnäköisen voiton perässä, vaan ajatellaan jälkipolviakin. Maa on meillä vaan lainassa.”* (yhdistysilta, Laitila)

•*”Kestävä kehitys on sitä, että kantaa vastuunsa missä voi, ajattelen, että toimin *niin kauas kuin minun käsivarteni ulottuvat*, silloin teen sen mikä on kohtuullista.”* (Yhdistyshaastattelu, Houtskari)

•*”Ei olla yhdistyksenä erityisesti ajateltu, että tekisimme ympäristötyötä. Sitä ei välttämättä nähdä ekologisenä. Luontosuhde on automaattista, luonnollista, siitä ei tehdä suurta numeroa.”* (Yhdistyshaastattelu, Pyhämaa)

Maaseutu ja kestävä kehitys

- aikaperspektiivi – ennen – maaseudun asukkaat ja elämisen mallit – mitä tietotaitoa, osaamista, suhtautumista ympäröivään luontoon meillä vielä on voimavarana?
- Maaseudun rooli KeKessä? – Vastakkainasettelua maaseutu – kki. Maaseutu usein altavastaajan roolissa. Osaammeko tuoda esiin maaseudun merkityksen ja panoksen kestäväälle kehitykselle?
- Miten maaseudun asukkaat sanoittaisivat kestäväen kehityksen? Omavaraisuus, naapuriapu, talkoot, toisista huolenpitäminen, hyvinvoinnin tuottaminen vapaaehtoistyöllä? (vs resurssiviisuus, jakamistalous, kiertotalous, ekologinen kädenjälki)= arjen käytäntöjä + tekoja

Yhdistykset ja kestävä kehitys

- Maaseutuelämisessä on säilynyt monia kestävän kehityksen piirteitä (miten vahvistaa?)
- Kylät ja yhdistykset ovat oman alueensa asiantuntijoita, joilla on kiinnostusta ja osaamista luoda ratkaisuja esim. palvelujen tarjoamiselle, joita kunnat ja yritykset eivät osaa järjestää.
- Kokonaisvaltaisesti (ekol-sos&kult-tal), kestävä arki.
- Tuoda esille maaseudun asukkaiden asiantuntijuus ja iso uurastus KeKen puolesta.

Oman alueen yhdistysten pohdintaa

11 haastattelua (Kustavi, Parainen,
Nauvo), muutama haastateltava edusti
useampaa yhdistystä.

Onko yhdistyksessänne jo tehty jotain ympäristö, ilmasto tai kestävän kehityksen työtä?

- Oli suunnitteilla roskeen liittyvä tilaisuus kunnatalolla, mutta peruuntui koronan takia. Kunnassa on yksi Rinki-ekopiste. Paljon **roskaamista**. Vaikuttaa siltä, että mökkiläiset tuovat tänne kaupungista roskaa mukanaan.
- **Ruokahävikki**: olemme sen ikäisiä, että tiedämme miten toimia, jotta ruokahävikkiä ei tule. Myös lähiruoka on tärkeää, paljon kasvisruokaa tuodaan kaukaa muualta.
- Meille **kimppakyydit** on itsestään selvyys.
- Huolehdimme museosta, jossa oppaat opastaa. **Kotiseututyö kuuluu meille**.
- Yhdistyksessä on tapahtunut suuri **muutos**, tekevät nyt kestävän kehityksen työtä, kierrätystä yms.
- Tienvarsien **roskienkeruutalkoita** on järjestetty.
- **Muoviton saaristo -tempaus**.
- Itämeripäivänä rantojen roskienkeruukampanja.
- Saariston maatalousmuovin keräys.
- **Kyläviljelmä**
- Kestävän kehityksen viikko Houtskarissa

Mitä tämä toiminta voisi olla?

- Opastusta siihen, miten ihmiset valmistautuvat kriisin tullen siihen, että on kotivarat.
- Vaatteiden korjaaminen, kierrätys.
- Autottoman liikkumisen edistäminen.
- Luonnon säilyttäminen, että se säilyy puhtaana on tärkeää. Saaristolainen on tottunut luonnostaan pitämään huolta.
- Kaikkea ei voida kuitenkaan toteuttaa; yhdistyksessä kokoontumisten tarkoitus on myös vapaampi sosiaalinen kanssakäyminen.
- Jätehuollossa näkyy, että mökkiläiset tuo roskaa tullessaan. Tästä voisi kunnan kanssa pitää jätteidenkierrätys päivän. Tarvetta olisi pitää jäteinfoa, opastusta jätteiden lajitteluun jne.
- Vesistöön liittyvät asiat.
- Julkisten liikennevälineiden puutteeseen tarttuminen.
- Jätehuolto on huonoissa kantimissa, saarella on vain sekajäte, mutta lajittelupistettä ei, ainoastaan keskustassa. Olisi hienoa, jos olisi lajittelumahdollisuus, mökkiläiset ei lähde viemään täyteen pakatusta autossaan jätteitä lajittelupisteeseen, vaan kaikki menee sekajätteeseen. Ei ole myöskään kunnallista matonpesupaikkaa saarella, jotkut pese vielä mattojaan meressä.
- On mökkejä vierä vieressä ja niiden jätevedet menee merenlahteen.
- On paljon tekemistä täällä - kaikki kunnan rahat on mennyt keskustaan.

Voisiko tähän saada nuoria mukaan?

- Olemme yrittäneet saada, mutta kunnan väestörakenne on melko iäkästä, sitten on ruuhkavuosien perheet, joilla on aika paljon aktiviteettejä, aika ei riitä, lasten kuljettaminen vie aikaa.
- Kun kunnassa syntyy lapsi, viedään tervehdys lapselle ja kerrotaan äidille Martta-toiminnasta.
- Paikkakunnalla ei ole paljon nuoria. VPK:ssa on aktiivista nuorisotoimintaa. Tarvitaan aina joku tulisielu tekemään töitä nuorten kanssa, riippuu niin paljon ihmisistä.

Minkälaista apua tarvitsisitte Leader-ryhmältä, tai joltakin muulta taholta, jos haluaisitte käynnistää kestävän kehityksen/ilmastoviisauden toimintaa?

- Pidettäisiin palaveri johon kutsutaan kaikki kunnan yhdistykset, puhutaan kestävästä kuluttamisesta, ruokahävikistä, kierrätyksestä.
- Pidetään ilta, johon asiantuntija puhumaan jostain kiinnostavasta tähän liittyvästä aiheesta (ei fanaattikoja).
- Yhdistysten sukupolvenvaihdos on asia, jota joku viisas voisi miettiä, mitkä olisivat ne taidot ja tavat, joilla saataisiin nuoret ja kiireiset mukaan innostumaan yhdistystoiminnasta, sitä kautta saataisiin myös kestävyysteemat mukaan toimintaan. Kun keksitään sopivat teemat, jotka kiinnostavat nuoria. Yhteiskunnassa on mekanismeja, jotka helpottavat yritysten sukupolvenvaihdosta, myös yhdistyspuolella tarvitaan tätä. Kyläasiamies voisi tulla apuun. Maille on tulossa lisää porukkaa, miten saada nämä mukaan yhdistystoimintaan.
- Tarvitaan lisää faktatietoa ympäristöasioissa. Leader voisi tehdä listan ideoita, mitä yhdistykset voisivat tehdä kestävän kehityksen asioissa.
- Info-sivusto hyvistä käytänteistä.
- Millä tavoin on muualla toteutettu energiaratkaisuja, ei manuaali, ideoita,
- Miten itse pystyy vaikuttamaan.

Mitä tehdä kestävän kehityksen hyväksi?

Paljon aiempia resursseja

EkoTekoja-blogi:

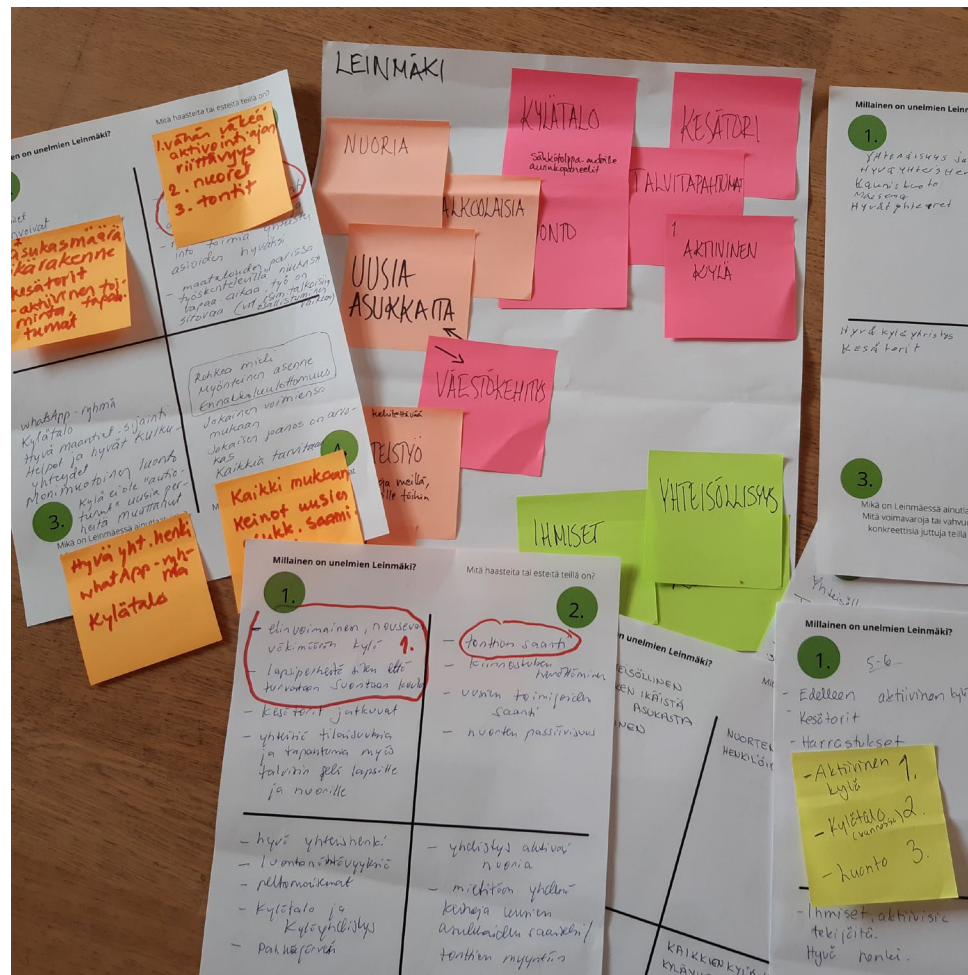
<https://www.varsinyhyva.fi/arkisto/blogi/>

I Samma båt – Samassa veneessä kestävän kehityksen viikon artikkelit

- [Ajatuksia kestävästä kehityksestä – kohti kestävää elämää Houtskarissa – Sameboat](#)
- [Elonkirjoa yhdistysvoimalla! – Sameboat](#)
- [Aurinkosähkö tuo Korppoon nuorisoseuralle vuosittain valtavan säästön – Sameboat](#)
- [Pieniä ja suuria kestävyystekoja Nauvon saaristossa! – Sameboat](#)
- [Perinteistä puhtia ilmastotyöhön! - Sameboat](#)

Mitä voimavaroja, mistä saamme apua?

- yhteistyö ja verkostot
- paikallinen asiantuntijuus ja sitoutuneisuus
- perinteet ja elämisen mallit
- kestävät taidot ja käytänteet

Kestävän kehityksen bingo

Lajittelin kaikki tuottamani jätteet	Ostin luomua	Aloitin keskustelun jostain kestävän kehityksen aiheesta	Söin lähikala-aterian
Sammutin valot kun olin yli 15 min pois huoneesta	Kuljin matkani pyörällä tai kävellen	Tarkistin, että huonelämpötila oli mahdollisimman alhainen	Korjasin, paikkasin tai tuunasin vaatteen tai esineen
Lahjoitin toiselle jotain mitä en enää itse tarvitse	Tuin paikallista yhdistystä	Keräsin luonnosta roskia	Tarjosin naapuri- tai ystäväapua
En tuottanut ruokahävikkiä	Käytin vettä säästeliäästi	Ostin paikallisen tuottajan tuotteita tai palvelua	Tarjosin kimppakyytiä, tai matkustin sillä

Kiitos!

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

